

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 12.06.12.

nr 2807 podpis *Borusewicz*

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

JACEK JEZIERSKI

P. B. Koceli
SEKRETARZ I A T
Biuro Prace Senackie

Wpłynęło dn. 13.06.12.

nr 5111 podpis *M*

KST/KSK - 004-15/2012

Warszawa, dnia 11 czerwca 2012 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

Zgodnie z art. 49 ust. 5 Regulaminu Senatu RP przesyłam na ręce Pana Marszałka odpowiedzi na pytania zawarte w oświadczeniach złożonych przez Panów Senatorów: Grzegorza Wojciechowskiego, Bogdana Pęka oraz Wojciecha Kurkiewicza, podczas 11. posiedzenia Senatu RP w dniu 10 maja 2012 r.

W związku z pytaniem dotyczącym dopełnienia wymogów znowelizowanej ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli w zakresie powołania trzeciego wiceprezesa, uprzejmie informuję, że w dniu 26 kwietnia 2012 r. na mój wniosek Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Pani Ewa Kopacz powołała na stanowisko wiceprezesa NIK Pana Wojciecha Kutylę.

Odnosnie pytania dotyczącego bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego pragnę poinformować, że Najwyższa Izba Kontroli po 2000 roku przeprowadziła trzy kontrole dotyczące tego zagadnienia. W załączeniu przekazuję omówienie głównych ustaleń powyższych kontroli.

Z szanowaniem

J. C.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Strategii

KST-004-15/2012

Warszawa, dnia 14 czerwca 2012 r.

Ustalenia dotyczące kontroli przeprowadzonych przez NIK w zakresie bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego.

Najwyższa Izba kontroli przeprowadziła po 2000 r. trzy kontrole dotyczące bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego w Polsce:

1. Ochrona cywilnego ruchu lotniczego w Polsce, jako elementu bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego (P/11/062).

Celem tej kontroli była ocena działalności organów administracji publicznej, instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego i podmiotów zarządzających lotniskami międzynarodowymi, w zakresie ochrony cywilnego ruchu lotniczego, jako elementu bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego.

Kontrolę przeprowadzono w 2011 r. w: Ministerstwie Infrastruktury (od dnia 18 listopada 2011 r. w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej), Urzędzie Lotnictwa Cywilnego (ULC), PAŻP oraz w dziewięciu podmiotach zarządzających lotniskami: im. L. Wałęsy w Gdańsku, Katowice-Pyrzowice, Kraków-Balice, Poznań-Ławica, Rzeszów-Jasionka, Szczecin-Goleniów, Wrocław-Strachowice oraz im. F. Chopina w Warszawie.

Kontrolą objęto okres od 2009 r. do 31 października 2011 r.

NIK negatywnie oceniła działania legislacyjne ministra właściwego do spraw transportu, jako naczelnego organu administracji rządowej i nadzorcze Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, jako centralnego organu administracji rządowej, dotyczące zagadnień ochrony lotnictwa cywilnego, w szczególności w zakresie trzech krajowych programów: ochrony lotnictwa cywilnego, kontroli jakości i szkolenia.

NIK negatywnie oceniła nadzór Prezesa ULC nad ochroną lotnictwa cywilnego, realizowaną przez podmioty gospodarcze wykonujące lotniczą działalność gospodarczą, w szczególności przez zarządzających lotniskami. Spośród trzech krajowych programów, realizację i nadzór nad dwoma z nich, tj. Krajowym Programem Ochrony Lotnictwa Cywilnego i Krajowym Programem Szkolenia, Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie.

Skala nieprawidłowości stwierdzonych przy realizacji zadań z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego przez kontrolowane jednostki, zdaniem NIK, może mieć wpływ na pogorszenie stanu bezpieczeństwa cywilnego ruchu lotniczego w polskiej przestrzeni powietrznej.

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, pierwszoplanowym zadaniem Ministra, jako naczelnego organu administracji rządowej oraz Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, jako centralnego organu administracji rządowej – właściwych w sprawach lotnictwa cywilnego, powinno być zharmonizowanie prawa krajowego z prawem unijnym w obszarze ochrony lotnictwa cywilnego. W świetle ustalonych sprzeczności znowelizowanego w czerwcu 2011 r. Prawa lotniczego z prawem unijnym, istotnym jest też dokonanie przez Ministra przeglądu przepisów prawa, w części dotyczącej ochrony lotnictwa cywilnego. Na podstawie tego przeglądu, Minister powinien podjąć działania mające na celu doprowadzenie do pełnej spójności przepisów prawa krajowego z przepisami unijnymi w kontrolowanym obszarze.

Z uwagi na fakt, że dotychczasowe działania naczelnego i centralnego organu administracji rządowej nie doprowadziły do prawidłowego uregulowania kontrolowanej działalności, zdaniem NIK niezbędne jest objęcie bezpośrednim nadzorem tej problematyki przez Prezesa Rady Ministrów, co powinno doprowadzić do przyspieszenia prac w tym zakresie i zlikwidowania dualizmu prawnego w kontrolowanym obszarze.

Zdaniem NIK, ustalenia kontroli wskazują na to, że Minister, we współpracy z Prezesem ULC, powinien również podjąć działania zmierzające do:

- umożliwienia zarządzającym lotniskami skutecznego wyegzekwowania dostępu do programów ochrony podmiotów operujących na terenie lotnisk, co pozwoli na skoordynowanie działań związanych z ochroną lotnictwa cywilnego, realizowanych przez podmioty funkcjonujące na terenie lotnisk,
- umożliwienia Prezesowi ULC przeprowadzania kontroli w podmiotach odpowiedzialnych za posadowienie i oznakowanie przeszkód lotniczych, bowiem aktualnie obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości,
- uproszczenia postępowań w sprawach likwidacji przeszkód lotniczych zagrażających bezpieczeństwu żeglugi powietrznej.

2. Bezpieczeństwo w portach lotniczych (P/02/119)

Celem kontroli było zbadanie, czy w latach 2000 – 2002 (I półrocze) stworzone zostały warunki zapewniające bezpieczeństwo w portach lotniczych.

Ocenie pod względem legalności, celowości, gospodarności i rzetelności poddane zostało wykonywanie zadań, przez władze lotnictwa cywilnego oraz przez podmioty zarządzające portami lotniczymi, w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego i ratowniczego oraz zapewniania środków zabezpieczenia antyterrorystycznego na lotniskach komunikacyjnych.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od września 2002 r. do stycznia 2003 r. Badania dotyczyły okresu od 1 stycznia 2000 r. do 30 czerwca 2002 r.

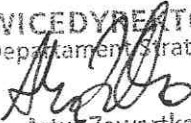
Stwierdzono elementarne zaniedbania, tak w zakresie tworzenia prawa, nadzoru nad wykonywaniem przez PPL zadań zleconych, jak i porządku w portach lotniczych, które świadczyły, że mimo prowadzonych działań mających gwarantować bezpieczeństwo na lotniskach, nie zostało ono zapewnione. Lekceważone były systemy ograniczające dostęp do stref zastrzeżonych (w tym przepustkowe). Dziury w ogrodzeniach i niezamknięte bramy pozwalały przedostać się na płyty lotnisk osobom niepowołanym. Niewystarczające przygotowanie i wyposażenie lotniskowych służb ochrony i p-poż ograniczało ich zdolność do sprawnego reagowania w momentach zagrożeń. Taki stan zastała NIK w czasie przeprowadzania kontroli.

Na podstawie dokonanych ustaleń i ocen NIK wnioskuje o pilne przyjęcie przez Radę Ministrów Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego i potraktowanie spraw bezpieczeństwa w portach lotniczych, jako zadania priorytetowego przy określaniu i rozliczaniu zadań właściwych ministrów oraz o rozważenie, przez Ministra Infrastruktury i Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, możliwości dofinansowywania ze środków ULC zadań związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa w portach

lotniczych, których sytuacja ekonomiczna jest zagrożona, a których funkcjonowanie jest ważne dla miasta lub regionu.

3. Działalność przedsiębiorstwa państwowego „Porty Lotnicze”(P/00/130):

Kontrolę przeprowadzono na przełomie 2000/2001 r., i objęto nią lata 1998 – 2000. Stwierdzono m.in., że Minister Transportu i Gospodarki Morskiej nierzetelnie sprawował nadzór nad PPL, do którego był zobowiązany przepisami ustawy o przedsiębiorstwie państwowym „Porty Lotnicze”. W niewielkim stopniu wykorzystywał swoje ustawowe uprawnienia do kontrolowania PPL, co przyczyniło się do nieracjonalnego gospodarowania majątkiem w PPL. Jednocześnie, w związku z nieprawidłowym nadzorem, minister nie miał dostępu do pełnej informacji o uwarunkowaniach ekonomiczno-prawnych funkcjonowania PPL i portów lotniczych. Dotyczyło to m.in. sposobu wykonywania zadań państwowego organu ruchu lotniczego, które Minister TiGM zlecił PPL (w tym zabezpieczenia przeciwpożarowego i ratowniczego oraz zapewnienia środków zabezpieczenia antyterrorystycznego w portach lotniczych w zakresie ustalonym przez odrębne przepisy). Najwyższa Izba Kontroli uznała za pilne i niezbędne przyjęcie przez Radę Ministrów programu polityki państwa w dziedzinie lotnictwa cywilnego, uwzględniającej zasady funkcjonowania portów lotniczych w Polsce, dla zapewnienia ich trwałego usytuowania w ramach polskiej infrastruktury transportowej, a także transeuropejskiej sieci transportowej.

WICEDYREKTOR
Departament Strategii

Artur Zawartko